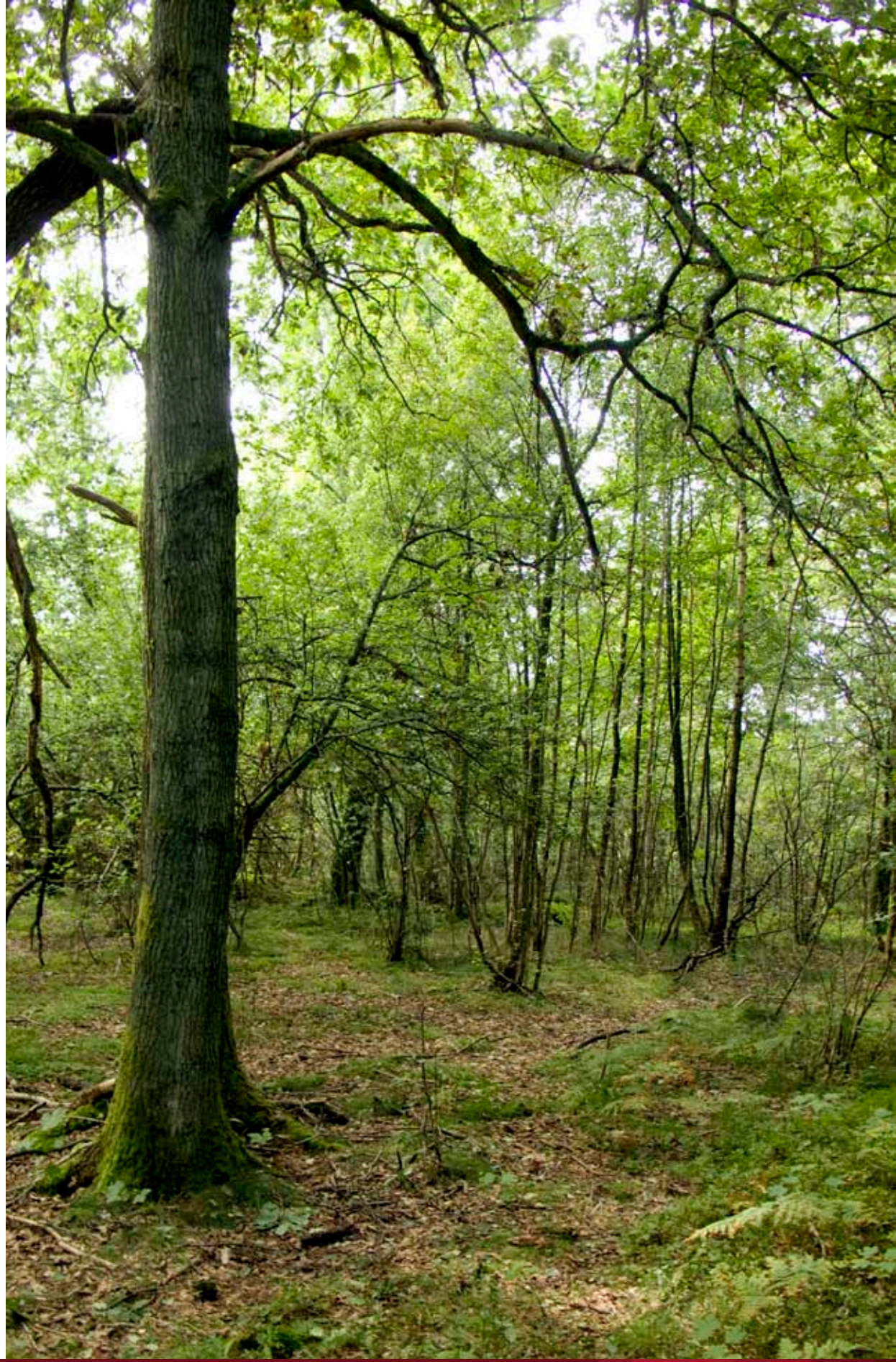

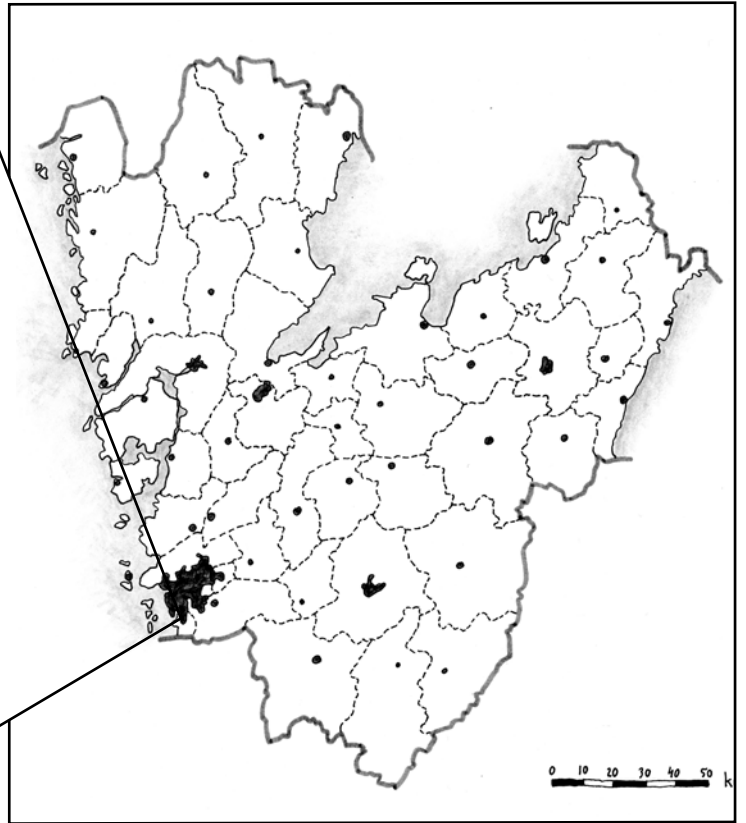
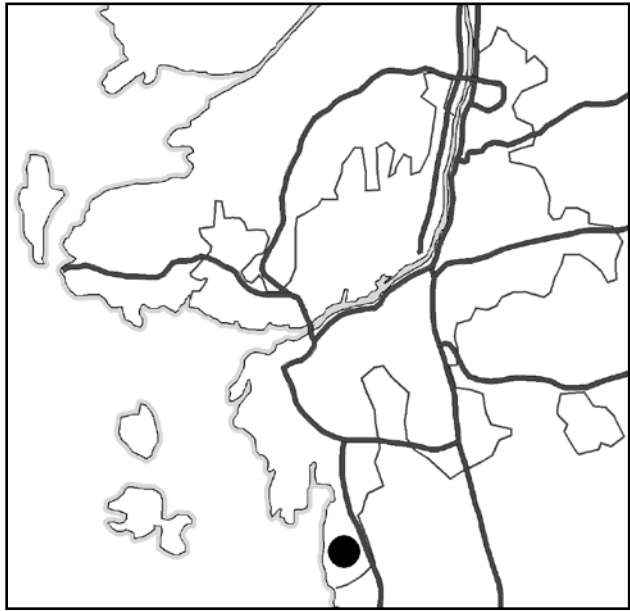
Skintebo 10:7 m. fl.

Askims socken, Göteborgs kommun. Särskild utredning

Petra Rudd

Skintebo 10:1 m. fl.
Askims socken, Göteborgs kommun
Särskild utredning

Petra Rudd

Skintebo 10:1 m. fl. Askim socken, Göteborgs kommun. Särskild utredning

Kulturhistoriska rapporter 98

© Rio Kulturkooperativ 2010

Fastighet: Skintebo 10:1 m. fl. Askims socken, Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-4828-2010

Belägenhet i SWEREF 99: Norr 638782m, Öst 317890 m

Höjd över havet: 20-80 meter

Beställare: Fastighetskontoret, Göteborgs kommun

Projektnummer: 1044

Projektansvarig: Anna Gustavsson

Fältansvarig: Petra Rudd

Övrig personal: Karin Olsson och Malou Backlund Blank (praktikant, Göteborgs universitet)

För personalens meriter hänvisas till Rio Kulturkooperativs hemsida

Fältarbetstid: 2010-08-23 - 2010-08-28

Undersökningsområdets storlek: 24 000 m²

Arkiv: Rio Kulturkooperativ

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen

Omslagsbild: Askim 296 mot NV

Orienteringskarta: Framställd av Rio Kulturkooperativ med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Kulturkooperativ

Redigering och layout: Optimal Press

Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, Hamburgsund

ISSN 1652-1897

Sökord: boplats, militär anläggning, stensträngar

Rio Kulturkooperativ

Ekelidsvägen 5

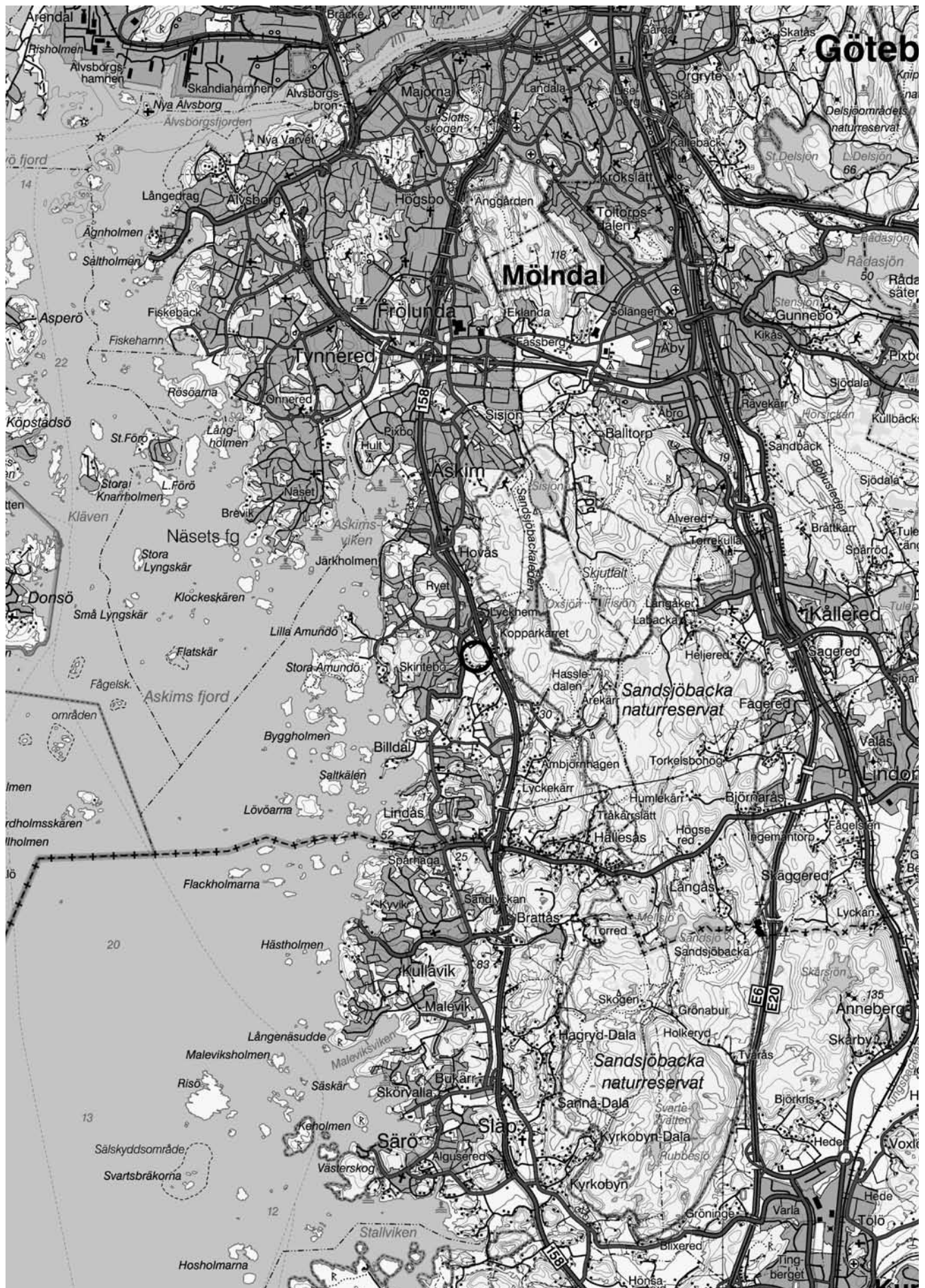
457 40 FJÄLLBACKA

www.riokultur.se

rio@riokultur.se

Innehåll

<i>Sammanfattning</i>	5
<i>Syfte</i>	7
<i>Metod</i>	7
<i>Utredningsområdet</i>	7
<i>Tidigare undersökningar</i>	7
<i>Utredningsresultat</i>	7
<i>Fynd</i>	7
<i>Anläggningar</i>	7
<i>Analysresultat</i>	7
<i>Tolkning</i>	7
<i>Antikvarisk bedömning</i>	11
<i>Källor</i>	11
<i>Bilagor</i>	13
1. <i>Grävenheter</i>	
2. <i>Fynd</i>	
3. <i>Objekttabell</i>	

III. 1. Översiktskarta för utredningsområdet med fornlämningsbilden före utredningen.

Skintebo 10:1 m. fl.

Askims socken, Göteborgs kommun

Särskild utredning

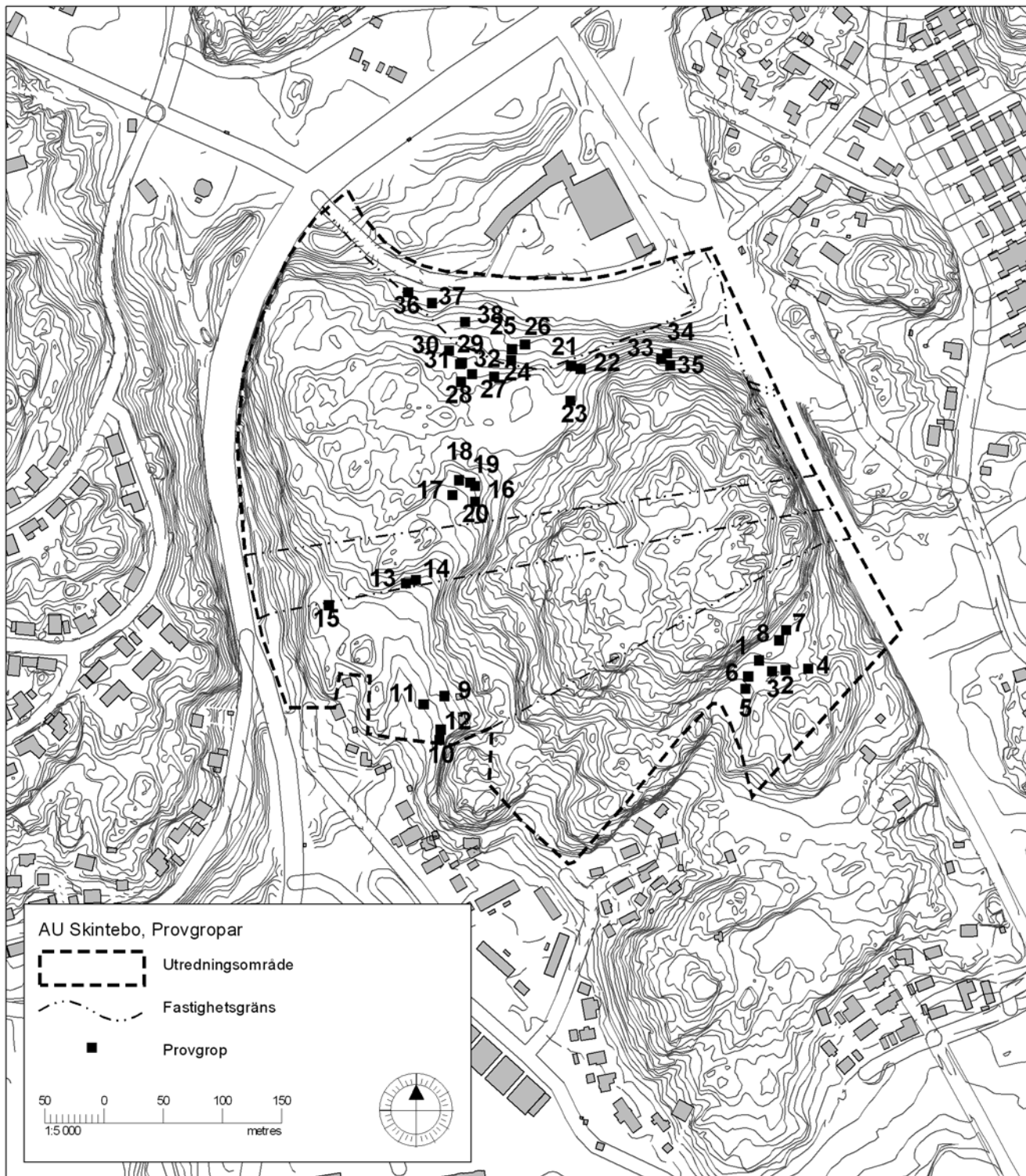
Sammanfattning

Under fem höstdagar 2010 genomförde Rio Kulturkooperativ en särskild arkeologisk utredning i ett bergsområde på Skintebo 10:1 m. fl., Askims socken, Göteborgs kommun. Utredningen föranledde av detaljplanarbete för bostäder inom det berörda området. Inom utredningsområdet fanns inga kända fornlämningar inför utredningen.

Inledningsvis inventerades området till fots i syfte att identifiera potentiella boplatslägen och eventuella gravar eller andra lämningar inom områdets mer höglänta ytor. Därefter grävdes provgropar på de ytor som ansågs vara av sådan karaktär att de skulle kunna ut-

göra en boplatsyta. Under utredningen grävdes 39 provgropar. I 19 av dem påträffades slagen flinta varav 8 provgropar låg inom den yta som registrerats som fornlämning Askim 296, i områdets sydöstra del. Inom området mättes även 13 stensträngar in samt en militär lämning, Askim 297.

Boplatsen Askim 296 är att betrakta som fast fornlämning och för den krävs ytterligare antikvariska åtgärder i det fall byggnationsplanerna kvarstår i anslutning till den. De registrerade stenmurarna och den militära lämningen bör i möjligaste mån inkorporeras i bebyggelsen.

III. 2. Provgropar grävda vid utredningen.

Syfte

Den särskilda utredningen syftade till att klargöra huruvida tidigare okända fornlämningar fanns inom utredningsområdet.

Metod

Då utredningsområdet utgjordes av ett förhållandevis brant bergsparti har hela utredningen genomförts utan grävmaskin, *illustration 1*.

Inledningsvis inventerades hela ytan till fots för att få klarhet i var de olika ytorna fanns och hur de förhöll sig till varandra. Därefter grävdes provgropar på de ytor som bedömdes som intressanta, *illustration 2*. Groparnas storlek var 0,5 x 0,5 m, *bilaga 1*. Fynd insamlades utifrån iakttagen lagerföljd och sorterades i fält med stöd av Sorteringsschema för flinta, *Andersson et al. 1978*, för att sedan återdeponeras i respektive grävenhet, *bilaga 2*. Samtliga grävningar och andra iakttagelser mättes in med DGPS, *illustration 2 samt bilaga 3*. Inga medel var avsatta för naturvetenskapliga prover i undersökningsplanen eller i kostnadsberäkningen.

Utredningsområdet

Utredningsområdet är beläget mellan Säröleden och Billdalsvägen i Askims socken på ett bergsparti direkt söder om Krogarbäcken, *illustration 1*. Området utgörs av berg med mindre sprickdalar bevuxna med barr- och lövträd. Det finns även en del mindre våtmarker. Utredningsområdet ligger på mellan 20-100 meter över havet.

Före utredningen fanns inga kända fornlämningar inom området. Väster om utredningsområdet löper en nord/sydlig bergsrygg på vilken ett flertal stensättningar är belägna och i anslutning till utredningsområdet ligger stensättningarna Askim 53-54. Öster om utredningsområdet återfinns boplatserna Askim 270-272. I direkt anslutning till utredningsområdet i söder ligger by-/gårdslämningen Askim 239 som förundersöktes i samband med husbyggnation 2000, *Bramstång 2001*.

Tidigare undersökningar

Inom utredningsområdet har tidigare inga fynd eller iakttagelser av förhistoriska lämningar rapporterats.

Utredningsresultat

Vid den inventerande delen av utredningen påträffades tretton stensträngar som löper genom området, *illustration 3*. Därtill återfanns en militär anläggning i form av ett stridsvagnshinder i områdets västra del, intill Billdalsvägen, Askim, samt en husgrund, *illustration 3 & 4*. Samtliga konstruktioner mättes in med DGPS.

I ett tydligt sadelläge i områdets sydostligaste del grävdes åtta provgropar var i det påträffades flinta i sju av dem. Ytan har tolkats som en boplatz, troligen från stenåldern. Ytan är topografiskt avgränsad av berg i norr, väst och öster, *Illustration 5 & 6*. Söder om ytan ligger en anlagd fotbollsplan och villabebyggelse.

Fynd

Vid utredningen påträffades fynd i form av avslag och övrigt slagen flinta. Fynden sorterades i fält med stöd av Sorteringsschema för flinta, *Andersson et al. 1978*, och återdeponerades i respektive grävenhet. Fynden var av anonym karaktär och inga typologiska föremål påträffades, *bilaga 2*.

Anläggningar

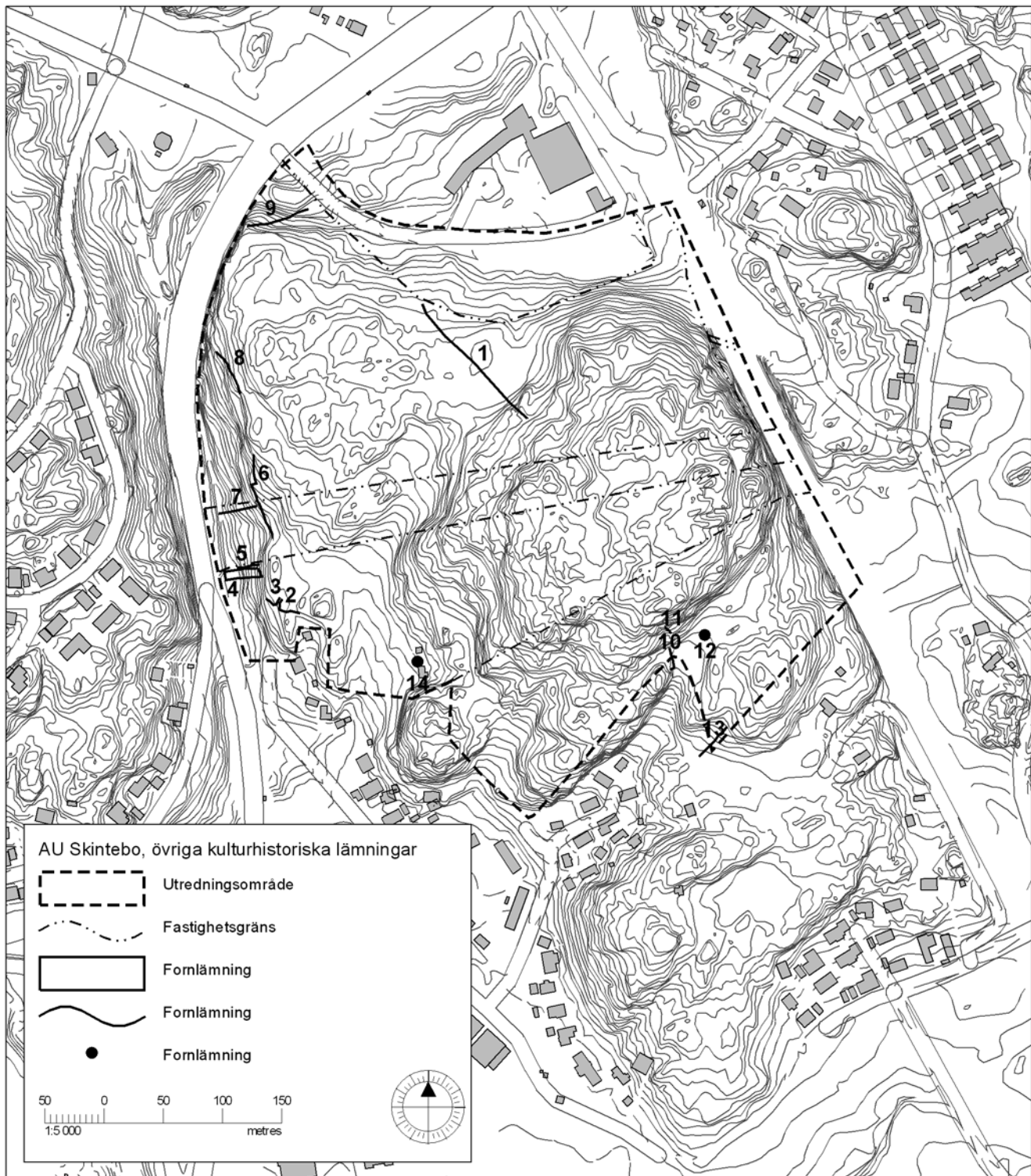
Inga anläggningar påträffades i de provgropar som grävdes under utredningen.

Analysresultat

Inga analyser har genomförts i samband med den arkeologiska utredningen.

Tolkning

I ett svagt sadelläge, sydost om bergspartiet, påträffades en boplatz, benämnd Askim 296. Boplatzen ligger cirka 50 meter över dagens havsnivå. Inom den topografiskt avgränsade ytan grävdes åtta provgropar (Pg 1-8) i vilket det påträffades flintavslag i sju av dem. Inga daterade fynd påträffades och materialet är av anonym karaktär och det går ej att datera boplatzen utifrån det. Inga anläggningar påträffades, men givet läget och den relativt höga fyndfrekvensen i de små grävningarna bedöms ytan utgöra en förhistorisk boplatzsyta av stenålderskaraktär, *bilaga 1*.

III. 3. Övriga kulturhistoriska lämningar inmätta vid utredningen.

Ill. 4. Askim 297. Militär anläggning intill Billdalsvägen. Bilden är tagen mot öst.

III. 5. Den nypptäckta boplatsen Askim 296.

III. 6. Askim 296. Den nya bopplatsen som upptäcktes vid utredningen. Bilden är tagen mot nordväst.

Antikvarisk bedömning

Den nyupptäckta fornlämningen Askim 296 har bedömts som en fast fornlämning och den militära anläggningen Askim 297 samt stensträngarna är registrerade som övrig kulturhistorisk lämning.

Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. i Lag om kulturminnen mm (KML) och genom

miljöbalkens generella hänsynsregler, där stor vikt läggs vid hänsyn till kulturlämningar och kulturmiljöer. Ansökan om ingrepp i lämningar lämnas till länsstyrelsen.

Lämningar som registrerats som övrig kulturhistorisk lämning kräver inga ytterligare antikvarisk åtgärder men bör i möjligaste mån kvarligga och inkorporeras i bebyggelsen.

Källor

Litteratur

Andersson, Stina; Rex
Svensson, Karin; Wigforss,
Johan

1978

Sorteringsschema för flinta. Fyndrapporter 1978.
Göteborgs Arkeologiska Museum

Bramstång, Carina

2001

*Övergiven gård i Uggedal, Askim. Västergötland,
Askim socken RAÄ 239*. UV Väst rapport 2001:3

Digitala källor

FMIS

2010

www.fmis.raa.se

Bilagor

Bilaga 1. Grävenheter

Samtliga grävenheter är provgropar, pg, med måtten 0,5 x 0,5 m. Fynden utgörs av flinta och redovisas för sig i bilaga 2.

Pg 1

0-0,1	Förna
0,1-0,23	Brun grusig sand (L2)
0,23-0,3	Rödbrunt grus

Fynd: L2: 5 st övrigt slagen

Kommentar: större sten i övergången till L3

Pg 2

0-0,1	Förna
0,1-0,25	Brun grusig stenig sand (L2)
0,25-0,3	Rödbrun grusigsand med mer sten än i L2

Fynd: L2: 1 avslag, 6 övrigt slagen, 3 splitter

Pg 3

0-0,1	Förna
0,1-0,25	Brun grusig stenig sand (L2)
0,25-0,3	Rödbrun grusig sand, större sten än i L2

Fynd: L2: 5 övrigt slagen, 3 splitter

Pg 4

0-0,1	Förna
0,1-0,18	Brun grusig sand, enstaka stenar (L2)
0,18-0,23	Rödbrun siltig sand grusig med inslag av sten

Fynd: L2: 4 avslag, 1 stycke med tillslagning

Pg 5

0-0,1	Förna
0,1-0,23	Brun grusig sand (L2)
0,23-0,25	Rödbrun sand

Fynd: L2: 5 avslag, 1 övrigt slagen

Pg 6

0-0,1	Förna
0,1-0,26	Brun grusig sand, sten (L2)
0,26-0,28	Rödbrun sand, sten

Fynd: L2: 4 avslag, 8 övrigt slagen

Pg 7

0-0,1	Förna
0,1-0,17	Röd gul sand
0,17-0,18	Röd grusig sand

Pg 8

0-0,11	Förna
0,11-0,23	Mörkbrun siltig sand (L2)
0,23-0,28	Rödbrun siltig sand (L3)

Kommentar: Stort inslag av stenar i L2 & L3, vissa upp till 20 cm.

Fynd: L2: 7 avslag, 8 splitter, 13 övrigt slagen

Pg 9

0-0,08	Förna/matjord
0,08-0,30	Mörk humös något sandig silt (L2)
0,30-0,39	Rödbrun sandig silt (L3)

Kommentar: Stort inslag av stenar i L2 & L3

Pg 10

0-0,3	Matjord (fet)
0,3-0,46	Brun sand (L2)
0,46-0,5	Rödbrun grus

Fynd: L2: 2 övrigt slagen

Pg 11

0-0,14	Förna/matjord
0,14-0,32	Rödbrun sand men inslag av grus.

Kommentar: Sort inslag av stenar i L2 & L3

Fynd: L1: Recent material

Pg 12

0-0,28	Förna/matjord
0,28-0,43	Brun sand. Sten (L2)

Fynd: L2: 2 övrigt slagen

Pg 13

0-0,04	Förna
0,04-0,23	Brun siltig sand
0,23-0,26	Grågul lerig sand

Fynd: 1 övrigt slagen

Pg 14

0-0,12	Förna (L1)
0,12-0,30	Rödbrun grusig sand
0,30-0,34	Mörkt rödbrun sand (L3)

Kommentar: Stort inslag av stenar i L1 & L3

Pg 15

0-0,07	Förna
0,07-0,17	Brunröd sand, ca 1 dm stora sten
0,17-0,28	Mörkbrun sand

Pg 16

0-0,1	Förna
0,1-0,2	Brunröd grusig sand

Pg 17

0-0,1	Förna
0,1-0,2	Brunröd grusig sand (L2)

Kommentar: Enheten avslutades innan botten pga av vatten.

Fynd: L2: 1 övrigt slagen

Pg 18

0-0,11	Förna
0,11-0,17	Gråbrun med inslag av brungul sand
0,17- 0,2	Rödbrun något lerig sand. Mycket sten.

Fynd: L2: 2 avslag, 5 övrigt slagen

Pg 19

0-0,13	Förna
0,13-0,23	Ljusbrun något grusig sand
0,23-0,3	Brunröd grusig sand

Kommentar: Enheten avslutades innan botten pga av vatten.

Fynd: L2: 2 övrigt slagen

Pg 20

0-0,1	Förna
0,1-0,29	Rödbrun sand

Kommentar: Mycket sten. Grävenheten avslutades innan botten pga vatten.

Fynd: L2: 3 övrigt slagen

Pg 21

0-0,1	Förna
0,1-0,16	Gråbrun sand
0,16-0,27	Brunröd sand
0,27-0,28	Röd lerig sand

Pg 22

0-0,11	Förna
0,11-0,17	Gråbrun sand
0,16-0,28	Ljusbrun sand
0,27-0,28	Röd lerig sand, stenig

Kommentar: Stora stenar i L3-L4

Pg 23

0-0,13	Förna
0,13-0,25	Rödbrun sand
0,25-0,27	Brunröd sand
0,27-0,28	Ljus rödbrun sand

Fynd: 1 övrigt slagen

Pg 24

0-0,14	Förna
0,14-0,22	Gråbrun sand
0,22-0,33	Brunröd sand
0,33-0,35	Röd grusig sand

Pg 25

0-0,1	Förna
0,1-0,3	Rödbrun flammig sand
0,3-0,36	Rödbrun grusig sand med inslag av sten

Pg 26

0-0,1	Förna
0,1-0,28	Ljus rödbrun sand

Kommentar: Grävenheten avslutades pga vatten.

Fynd: 1 övrigt slagen

Pg 27

0-0,1	Förna
0,1-0,25	Mörk röd siltig sand, sten

Kommentar: Grävenheten avslutades pga vatten.

Pg 28

0-0,12	Förna
0,12-0,31	Mörk röd siltig sand, sten (L2)
0,31-0,35	Mörk rödbrun grusig sand, sten

Fynd: L2: 1 avslag, på ca 30 djup.

Pg 29

0-0,1	Förna
0,1-0,21	Brunröd sand
0,21-0,27	Gulröd sand
0,27-0,31	Röd sand, något grusig

Fynd: L2: 2 avslag

Pg 30

0-0,1	Förna
0,1-0,12	Svart sotig humös sand
0,12-0,26	Brunröd något grusig sand
0,26-0,28	Röd sand

Kommentar: Grävenheten avslutades pga vatten.

Pg 31

0-0,09	Förna
0,09-0,22	Brunröd något siltig sand
0,22-0,34	Rödbrun sand med inslag av sten

Pg 32

0-0,1 Förna
0,1-0,14 Mörkt brun grusig klapper (L2)
0,14-0,28 Rödbrun siltig sand, sten (L3)

Fynd: L2 (-L3): 1 avslag, 1 splitter, 3 övrigt slagen.

Pg 33

0-0,1 Förna
0,1-0,2 Gråbrun sand
0,2-0,22 Ljusgrå sand

Pg 34

0-0,09 Förna
0,09-0,21 Gråbrun sand
0,21-0,33 Rödbrun siltig sand.

Pg 35

0-0,1 Förna
0,1-0,23 Grå sandig silt
0,23-0,3 Brun sandig silt

Pg 36

0-0,6 Förna
0,6-0,16 Svartgrå sand
0,16-0,21 Grå sand

Kommentar: Stora stenar i botten

Pg 37

0-0,8 Förna
0,8-0,17 Svartbrun sand
0,22-0,34 Rödbrun något grusig sand, flammig med svartbrun sand.

Pg 38

0-0,1 Förna
0,1-0,23 Brunröd något siltig sand
0,23-0,3 Mörkbrun stenig/grusig sand

Bilaga 2. Fynd

Projekt nr	Fynd nr	Provgrop	Lager	Material	Typ	Undertyp	Antal
1044	1	Pg 1	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	5
	2	Pg 2	Lager 2	Flinta	Avslag		1
	3	Pg 2	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	6
	4	Pg 2	Lager 2	Flinta	Avslag	Splitter	3
	5	Pg 3	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	5
	6	Pg 3	Lager 2	Flinta	Avslag	Splitter	3
	7	Pg 4	Lager 2	Flinta	Avslag		4
		Pg 4	Lager 2	Flinta	Stycke med tillslagning		1
	8						
	9	Pg 5	Lager 2	Flinta	Avslag		5
	10	Pg 5	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	1
	11	Pg 6	Lager 2	Flinta	Avslag		4
	12	Pg 6	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	8
	13	Pg 8	Lager 2	Flinta	Avslag		7
	14	Pg 8	Lager 2	Flinta	Avslag	Splitter	8
	15	Pg 8	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	13
	16	Pg 10	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	2
	17	Pg 12	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	2
	18	Pg 13	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	1
	19	Pg 17	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	1
	20	Pg 18	Lager 2	Flinta	Avslag		2
	21	Pg 18	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	5
	22	Pg 19	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	2
	23	Pg 20	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	3
	24	Pg 23	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	1
	25	Pg 26	Lager 2	Flinta		Övrigt slagen	1
	26	Pg 28	Lager 2	Flinta	Avslag		1
	27	Pg 29	Lager 2	Flinta	Avslag		2
	28	Pg 32	Lager 2-3	Flinta	Avslag		1
	29	Pg 32	Lager 2-3	Flinta	Avslag	Splitter	1
	30	Pg 32	Lager 2-3	Flinta		Övrigt slagen	3

Bilaga 3. Objekttabell

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Antikvarisk bedömning	Osäker position	Osäker utbredn.
1	Hägnad	NV-SO orientering. Består av två - fyra lager sten, 0,4-0,8 m stora. Övervuxen. 0,5 meter bred och 0,5 meter hög. Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
2	Hägnad	NO-SV orientering, kröker till NV-SO riktning. 0,60, meter bred, 1,0 meter hög, Två - tre lager sten, 0,3-1,5 meter stora. Skadad: Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
3	Hägnad	Orientering NV-SO, kröker till SV-NO. 0,60, meter bred, 1,0 meter hög, Två - tre lager sten, 0,3-1,5, meter stora. Skadad: Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
4	Stridsvagnshinder	Består av 25-30 upprättstående huggna stenar, 1,2-1,7 meter höga, 0,5-1 meter breda, i västslutning mot bäck. 30 meter långt och 8 meter brett.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
5	Hägnad	VSV-ONO orientering. Bredd 0,6 meter, höjd 0,6 meter. 0,4-1,2 meter stora stenar. Delvis utrasad. Markerar aktuell gräns.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
6	Hägnad	NNV-SSO orientering. Bredd 0,5 meter, höjd 1,0 meter. Två till fem lager sten, 0,4-1 meter stora. Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
7	Hägnad	VSV-ONO orientering. Bredd 0,5 meter, höjd 1 meter. Två - fem lager sten, 0,4-1 meter stora. Delvis utrasad. Markerar aktuell gräns.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
8	Hägnad	NNV-SSO orientering. Består av två till fyra lager sten, 0,4-1 meter stora. Ett flertal luckor. Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
9	Hägnad	VSV-ONO orientering. Består av två till fyra lager sten, 0,4-1 meter stora. Fortsätter längs med vattnet mot ONO.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
10	Hägnad	SV-NO orientering, kröker till N-S riktning. Bredd 0,6 meter, höjd 0,7 meter. Två till tre lager sten, 0,3-0,8 meter stora, samt några större block. Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
11	Hägnad	NV-SO orientering. Två till tre lager sten, 0,5-1,3 meter stora. 0,7 meter bred, 1 meter hög. Delvis utrasad.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
12	Röjningsröse, hist.	2 högar odlingssten. Den ena 0,7 meter hög och 1,5 meter bred. 2 meter söder om denna finns ytterligare ett röse, 0,7 meter högt och 2x2 meter stort.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
13	Hägnad	SV-NO orientering Bredd 0,7 meter, höjd 0,5 meter. Två-tre lager sten 0,4-1 meter stora. Markerar aktiv gräns.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej
14	Husgrund, hist.	Kvadratisk husgrund, cirka 0,7 meter hög. 8X8 meter stor med framtrappa/ingång mot söder.	Övrig kulturhistorisk lämning	Nej	Nej

